

Pressemeddelelse fra FRA
Wien/Rom, den 10. november 2014

Grundlæggende rettigheder ved EU's grænser: Rapporter fra FRA viser kommende udfordringer

I to nye rapporter fra Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA) tages der fat om menneskerettighedssituationen ved EU's luft- og landgrænser, hvor asylansøgere og ofre for menneskehandel med henblik på udnyttelse som arbejdskraft, seksuel udnyttelse og fjernelse af organer først rejser ind i EU. Rapporterne bygger på undersøgelser i fem lufthavne og ved seks større landgrænseovergangssteder og viser, at der ved EU's grænser er risiko for overtrædelser af grundlæggende rettigheder. Sammen med FRA's tidligere rapport om grundlæggende rettigheder ved EU's sydlige søgrænser beskrives der i disse undersøgelser, hvordan personer, der rejser ind i EU, behandles, og der fremsættes forslag til, hvordan beskyttelsen af deres menneskerettigheder kan forbedres.

»EU's grænser er første kontaktpunkt med verden udenfor. Det er her, EU's forpligtelser for så vidt angår grundlæggende rettigheder begynder,« sagde FRA's direktør Morten Kjærum. *»Alle de foranstaltninger, som EU træffer i sine bestræbelser på at forvalte sine ydre grænser, skal være i overensstemmelse med grundlæggende rettigheder. Det er allerede et skridt i den rigtige retning at lade grundlæggende rettigheder indgå i evalueringerne af Schengen-grænsekontrollen. Sikkerhedsaspekter ved grænserne må ikke gå forud for grundlæggende rettigheder, som skal være kernen i en moderne og integreret grænseforvaltning.«*

De to nye rapporter afslører en række problemstillinger, som berører grundlæggende rettigheder for ikke-EU-statsborgere, der ankommer til EU. På denne baggrund fremsætter FRA en række forslag til, hvordan overholdelsen af grundlæggende rettigheder ved EU's grænser kan forbedres. Disse forslag er rettet til beslutningstagere på EU-plan og nationalt plan, EU's grænseagentur Frontex og operative medarbejdere, der arbejder ved grænsekontrolposter. For eksempel:

- Selv om grænsevagter modtager instrukser om professionel og respektfuld behandling, var grænsevagter ifølge nogen passagerer uhjælpelige, passive og verbalt fjendtlige. EU-medlemsstaterne bør derfor gøre en effektiv indsats for at **afhjælpe alvorlige former for manglende respekt over for rejsende**.
- Mindre end halvdelen af grænsevagterne i lufthavnene oplyste, at de informerede de personer, som blev underkastet en indgående grænsekontrol, hvorfor de blev undersøgt. Over to tredjedele oplyste desuden, at de ikke ville fortælle personer med nægtet indrejse i EU, hvor de kunne henvende sig for at få juridisk bistand. Grænsevagter skal give alle rejsende **rettidige og tilstrækkelige oplysninger**, når de underkastes indgående kontrol, eller hvis de nægtes indrejse. Medlemsstaterne bør også mere aktivt fremme sprogundervisning blandt grænsevagter og indføre effektive tolkemekanismer ved grænseovergangsstederne.
- Ved landgrænseovergangsstederne oplyste to ud af tre grænsevagter, at de ikke ville indlede en asylprocedure, selv hvis de

rejsende sagde, at deres liv eller frihed ville være i fare, hvis de blev sendt tilbage til det land, de havde forladt. I lufthavnene havde kun 22 % af grænsevagterne modtaget en skriftlig vejledning om, hvordan mulige ofre for menneskehandel kunne identificeres. Det er derfor nødvendigt, at grænsevagterne er **bedre uddannet og trænet** i at genkende asylansøgere eller migranter, der har været ofre for menneskehandel. Grænseforvaltningsmyndighederne bør også sikre, at der er procedurer på plads og uddannelse tilgængelig for grænsevagter, der har med børn at gøre.

- Faciliteter til migranter, der er nægtet indrejse, eller som er ankommet uden dokumenter, er ofte utilstrækkeligt udstyret, selv om personer kan blive tilbageholdt på stedet i flere timer; i nogle lufthavne blev de tilbageholdt i flere dage. Medlemsstaterne skal sikre, at de **faciliteter**, hvori personer med nægtet indrejse i EU tilbageholdes, **opfylder basale behov**, herunder forplejning.

FRA's årlige **konference om grundlæggende rettigheder**, som begynder i dag, har i år fokus på emnet grundlæggende rettigheder og migration til EU. Foruden grænseforvaltning vil der på konferencen blive drøftet spørgsmål såsom beskyttelse af børn, integration af indvandrere og den på visse steder stigende racisme mod indvandrere. Deltagerne vil desuden drøfte de udfordringer, der følger af det for modtagerlandene nylige pres ved EU's ydre grænser, samt måder at tackle situationen på. [Programmet](#) samt en deltagerliste findes på konferencens websted.

De fuldstændige rapporter kan downloades her:

- [Fundamental rights at airports: border checks at five international airports in the European Union](#)
- [Fundamental rights at land borders: findings from selected European Union border crossing points](#)

Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til FRA's medieteam

E-mail: media@fra.europa.eu/Tlf.: +43 1 580 30 642

Bemærkninger til redaktionen:

- Feltarbejdet til rapporten om lufthavnsgrænser blev gennemført i Charles de Gaulle (Frankrig), Fiumicino (Italien), Frankfurt (Tyskland), Manchester (Det Forenede Kongerige) og Schiphol (Nederlandene).
- Feltarbejdet til rapporten om landgrænser blev gennemført i El Tarajal og Ceuta (Spanien/Marokko), Kapitan Andreevo (Bulgarien/Tyrkiet), Kipi (Grækenland/Tyrkiet), Medyka (Polen/Ukraine), Röszeke (Ungarn/Serbien) og Vyšné Nemecké (Slovakiet/Ukraine).
- Yderligere oplysninger om FRA's arbejde inden for asyl, migration og grænser, herunder relaterede publikationer, findes på [FRA's websted](#).